

ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΛΟΓΟ

Ὅταν ὁ Ζαροτούστρας πάτησε τὰ τριάντα του χρόνια, παράτησε τὴν πατρίδα του, καὶ τὴ λίμνη τῆς πατρίδας του, καὶ ἀνέβηκε στὸ βουνό. Ἐκεῖ πάνω ἀπόλαυσε τὸ πνεῦμα του καὶ τὴ μοναξιά του, καὶ διόλου δὲν κουράστηκε μέσα σὲ δέκα ὀλόκληρα χρόνια. Μὰ στὸ τέλος ἡ καρδιά του μεταμορφώθηκε,—καὶ ἓνα πρωῖ, σὰν σηκώθηκε μετὴν αὐγή, προχώρησε προστά στὸν ἥλιο καὶ εἶπε. « ὦ μέγα ἄστρον! Τὶ θὰ γίνουσιν, σὰν δὲν εἶχες αὐτοὺς ποῦ φωτίζεις;

Ἔδω καὶ δέκα χρόνια ἔρχεσαι καὶ ξαναέρχου στὴ σπηλιά μου· χωρὶς ἔμένα, χωρὶς τὸν ἀετό μου καὶ χωρὶς τὸ φεῖδι μου, θάχες βαρεθῆ πειὰ καὶ τὸ φῶς σου καὶ τὸν δρόμο σου τὸν ἴδιο πάντα.

Μὰ ἐμεῖς σὲ περιμένουμε κάθε πρωῖ, ἐμεῖς σοῦ πέρνομε τὸ περίσσιο σου τὸ φῶς καὶ σ' εὐλογοῦμε ἐμεῖς.

Παραζόρτασα πειὰ μετὴ σοφία μου, σὰν τὴ μέλισσα ποῦ παραμάζωξε μέλι. Καιρὸς πειὰ τὰ χέρια ν' ἀπλωθοῦν ὀλόγουρά μου.

Θέλω νὰ δώσω καὶ νὰ μοιράσω τόσο πολλὰ στοὺς ἀνθρώπους, ὅσο ποῦ οἱ σοφοὶ νὰ ξαναγίνουιν χαρούμενοι μετὴ τὴ μανία των καὶ οἱ φτωχοὶ εὐτυχισμένοι μετὰ πλοῦτη των.

Νὰ, γιὰτ' εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ κατεβῶ στὰ βάθη, ὅμοια μετὲ σέ, ποῦ κυλῆς πίσω ἀπ' τὲς θάλασσες σκορπόντας τὴ λάμψη σου στὸν κόσμο κάτω, ὡ ἄστρον ξεχειλισμένο ἀπὸ πλοῦτη!

Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ ἐξαφανισθῶ ὅμοια μετὲ σέ, νὰ βασιλέψω, καθὼς λένε οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ κάτω ποῦ θέλω νὰ κατεβῶ.

Εὐλόγησέ με λοιπόν, μάτι γαληνεμένο, σύ, ποῦ μπορεῖς νὰ βλέπης χωρὶς φθόνον μὰ εὐτυχία, ἀκόμα καὶ ἂν εἶνε ἀπέραντη!

Εὐλόγησε τὸ ποτῆρι ποῦ τρέμει νὰ ξεχειλίση, τὸλόχρυσον νερὸ γιὰ νὰ σταλάξῃ, ξεχίνοντας παντοῦ τάντιφέγγισμα τῆς δικῆς σου χαρᾶς.

Γιὰ δές! τὸ ποτῆρι αὐτὸ ξαναδιάζει καὶ πάλι καὶ ὁ Ζαροτούστρας ξαναγίνεται ἄνθρωπος.»

Κι' ἔτσι ἄρχισε ὁ Ζαροτούστρας νὰ διή.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Τάδε λέγει Ζαροτούστρας:

« Ἀγαπῶ μόνο ὅσα γράφει κανεῖς μετὸ αἷμα του. Γράφε με αἷμα καὶ θὰ δῆς πῶς τὸ αἷμα εἶνε νοῦς.

Δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ νοιώση κανεῖς τὸ ξένο αἷμα· γι' αὐτὸ μισῶ τὸν κάθε τεμπέλη ποῦ διαβάζει.

Ὅποιος ξέρει τὶ θὰ πῆ ἀναγνώστης δὲ γράφει πιά τίποτα γιὰ τέτοιους ἀναγνώστες. Ἐκατὸ χρόνια ἀκόμα μετέτιους ἀναγνώστες καὶ τὸ πνεῦμα πάει, βρώμησε.

Μὲ τὸ νὰ ἔχῃ ὁ καθένας τὸ δικαίωμα νὰ μα-

θαίνῃ ἀνάγνωση, ξευτελίστηκε μετὸν καιρὸ ὄχι μονάχα τὸ γράμμα, μὰ καὶ ἡ ἰδέα ἀκόμα.

Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια τὸ πνεῦμα ἦταν Θεὸς, ἔπειτα ἔγινε ἄνθρωπος· σήμερον κατάντησε ὄχλος.

Ἐκεῖνος ποῦ γράφει ἀποφθέγματα μετὰ αἷμα δὲν πρέπει νὰ διαβάζεται, μὰ νὰ μαθαίνεται ἀπ' ἔξω.

Στὰ βουνὰ ὁ δρόμος ὁ πιὸ σύντομος πάει ἀπ' τὴ μιὰ κορφή στὴν ἄλλη· μὰ ἐκεῖνος ποῦ θὰ πάρῃ αὐτὸ τὸ δρόμον πρέπει νάχῃ σκέλια ὑπερύψηλα. Τ' ἀποφθέγματα πρέπει νάνε σὰν τίς κορφές καὶ κείνοι ποῦ θὰ τ' ἀκούσουν μεγάλοι καὶ δυνατοί.

Θέλω νάχω δλόγυρά μου ὄλο καὶ στοιχειά,
γιατὶ εἶμαι ἀτρόμητος ἐγώ.

Ἡ ψυχὴ μου δέν εἶνε πιά μαζί σας.

Τὸ σύννεφο αὐτὸ ποῦ βλέπω νὰ περνᾷ κάτω,
ὁ ὄγκος αὐτὸς κι' ἡ μαυρίλα ποῦ περιγελά—τῆς
δικῆς σας τρικυμιάς εἶνε τὸ σύννεφο.

Σεῖς, σὰν λαχταράτε τὰ ὕψη κυττᾶτε ἀπάνω.
Κι' ἐγὼ ποῦ στέκω ψηλά, κυττάζω κάτω.

Ποιὸς ἀπὸ σᾶς μπορεῖ νὰ γελά μαζί καὶ νὰ
στέκεται ψηλά;

Ἐκεῖνος ποῦ πλανᾶται πάνω στὰ βουνά, περι-
γελά ὄλες τὶς τραγωδίες τῶν θεάτρων καὶ τῆς
ζωῆς.

Θαρετούς, ξένοιαστους, περιγελαστικούς, ὀρ-
μητικούς—ἔτσι μᾶς θέλει ἡ σοφία· εἶνε γυναῖκα
καὶ δέν μπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ παρὰ ἓνα πολε-
μιστή.

Θὰ μοῦ πεῖτε: «ἡ ζωὴ εἶνε σκληρὴ καὶ βα-
ρειά». Μὰ γιατί λοιπὸν κάθε προῦ νάστε τόσο
περήφανοι, καὶ τὸ βράδυ πάλε τόσο ὑπομονε-
τικοί;

Ἡ ζωὴ εἶνε βαρειά καὶ σκληρὴ: μὰ μὴν εἶστε
δά, καὶ τόσο τρυφεροί! Ὅλοι εἶμαστε γαϊδουρία
καὶ γαϊδάρες γομαροφορωμένοι.

Δέν εἶμαστε μεῖς σὰν τὰ ρόδα, ποῦ τρεμου-
λιάζουν κι' ἂν μιὰ μόνο σταγόνα δροσιᾶς τὰ
βαραΐνη.

Ἀγαποῦμε τὴ ζωὴ, ὄχι γιατί εἶμαστε συνειθι-
σμένοι στὴ ζωὴ, μὰ στὸν ἔρωτα.

Ἐπάρχει πάντα κάποια τρέλλα στὸν ἔρωτα.
Μὰ ὑπάρχει πάντα καὶ κάποια λογικὴ στὴν
τρέλλα.

Καὶ μοῦ φαίνεται μένα πῶς, οἱ πεταλοῦδες
καὶ οἱ σαπουνόφουσκες καὶ τὸ κάθε τι ποῦ τοὺς
μοιάζει μέσα στοὺς ἀνθρώπους, μοῦ φαίνεται
μένα ποῦ μ' ἔφεραν ἄλλοι στὴ ζωὴ, πῶς αὐτὲς
νοιώθουν καλλίτερα ἀπ' ὅλους τὴν εὐτυχία.

Καὶ ὅταν οἱ μικρὲς αὐτὲς ψυχές, οἱ ἀλαφριές
καὶ θεότρελλες, οἱ χαριτωμένες καὶ γοργοκίνη-
τες ἀλαφροπετοῦν—τότε κι' ὁ Ζαροτούστρας
ἔσκαει στὸ κλάμμα καὶ στὸ τραγοῦδι.

Σὲ κανένα ἄλλο θεὸ δὲ θὰ μπορούσα νὰ πι-
στέψω, παρὰ σὲ κείνον ποῦ θᾶξερε νὰ χορεύη.

Κι' εἶδα τὴ μοῖρα μου· κι' ἦταν σοβαρὴ,
σκληρὴ, βαθειὰ καὶ ἀπόμνη.

Ὅχι ἡ ὀργή, μὰ τὸ γέλιο σκοτώνει. Καὶ πρὶν
ἀπ' ὅλα, ἄς σκοτώσουμε μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα τὸ βαρὺ!

Ἀπὸ τότε ποῦ ἔμαθα νὰ περπατῶ, ἄρχισα
ἀμέσως καὶ νὰ τρέχω. Ἀπὸ τότε ποῦ ἔμαθα νὰ
πετῶ, δέν ἔχω ἀνάγκη νὰ μὲ σπρώξουν γιὰ ν'
ἀλλάξω θέση.

Τώρα πιά εἶμαι ἀλαφρὺς, τώρα πετῶ, τώρα
εἶμαι ψηλὰ καὶ βλέπω κάτω, τώρα ἓνας θεὸς χο-
ρεύει μέσα μου».

ΜΑΝΟΣ ΑΡΤΑΚΗΣ

Δ Ε Ι Λ Ι

Τ' ἄλικα νυχτολούλουδα τοῦ ὠραίου
ἀγροῦ, στὴν ἔρημη τὴ γῆ μὲ ἀναγάλια
Μυριανθισμένα τρέμουνε.

Τ' ἄραχο τὸ ἠλιόφεγγο στὰ δάσα
Βαρὺ σαβανοσκέπασμα ξαπλώνει
Ἀχρολοισμένο, ἀπόσπερο.

Κάποιο γλυκὸ χρυσόνειρο τεχνίτη
τρανοῦ, σι' ἀκροθαλάσσιο ξεψυχάει,
Στὰ μαγεμένα τὰ νερά.

Νέφαλα, στὸν ὑπέρκαλλο τὸν κάμπο
Δυσμὰ, σιγασαλεύουνε λιγόνθυμα.
Μενεξεδένια εἰκόνα!

Ἄρουθμα θρηνοτραγοῦδα, τοῦ μαύρου
πόνου, ψυχορραγοῦνε μέσα στὰ φύλλα.
Στερολαλῆς τ' ὄνειρον....

Α. ΠΑΡΕΡΗΣ